

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-490/18-L

Název	Středisko volného času Mozaika Železný Brod, příspěvková organizace
Sídlo	Jiráskovo nábřeží 366, 468 22 Železný Brod
E-mail	ddm.zb@seznam.cz
IČ	75125439
Identifikátor	600029051
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Eva Rydvalová, DiS
Zřizovatel	Město Železný Brod
Místo inspekční činnosti	Jiráskovo nábřeží 366, 468 22 Železný Brod
Termín inspekční činnosti	14. 5. 2018 – 16. 5. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného školským zařízením podle příslušných školních vzdělávacích programů dle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Hodnocení souladu školního vzdělávacího programu (dále „ŠVP“) podle § 5 odst. 2 školského zákona a jeho naplnění v praxi.

Charakteristika

Středisko volného času Mozaika, Železný Brod, příspěvková organizace (dále „SVČ“, „zařízení“) je zaměřeno na volnočasové aktivity dětí, mládeže a dospělých. Má vhodnou polohu mimo centrum města a je dobře dopravně dostupné.

SVČ nabízí celoroční činnost pravidelnou, příležitostnou, táborovou, spontánní, výukovou a práci s dobrovolníky. Aktuálně umožňuje pravidelné vzdělávání 428 účastníků ve 44 zájmových útvarech („ZÚ“, „kroužek“). Tyto aktivity zajišťují čtyři interní pedagogové volného času včetně ředitelky a 17 externích pracovníků plnících funkci vedoucích pravidelných zájmových útvarů. Účastníci se speciálně vzdělávacími potřebami mají omezení pouze v případě nutnosti bezbariérového přístupu, který budova nemá.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Řízení je plánovité, koncepční v souladu s podmínkami a možnostmi školského zařízení. Přínosem je fungující dobrá spolupráce všech zaměstnanců. Poměrně stálý je i okruh externích vedoucích kroužků. Všichni interní i externí pedagogové volného času splňují odbornou kvalifikaci. Další vzdělávání pedagogů je cílené a směřuje na splnění kvalifikačních předpokladů a prohlubování odborné kvalifikace. V zařízení pracují jako vedoucí ZÚ dva dobrovolníci v rámci „Evropské dobrovolné služby“, kteří jsou přínosem v přirozeném učení se anglickému jazyku.

Budova má čtyři dílny s vybavením pro výtvarné a technické činnosti a dvě klubovny. Pro cvičení a větší akce je zde společenská místnost. Víceúčelové učebny jsou dle svých specifických zaměření dostatečně materiálně vybavené. Zařízení má k dispozici zahradu, kterou využívá k pořádání různorodých akcí. V poslední době byl na ní postaven prostorný zahradní altán a pergola. Pro sportovní činnost je k dispozici tělocvična v blízké základní nebo střední škole.

Prostory SVČ jsou maximálně využívány, nevýhodou je nedostačující skladovací prostor pro materiální vybavení. Z přínosné spolupráce se zřizovatelem je evidentní snaha o zlepšování prostorových podmínek a tím i postupného zajišťování vhodných a bezpečných prostor pro skladování.

Podmínky k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví účastníků zájmového vzdělávání jsou obsaženy ve ŠVP, ve vnitřním řádu a v pracovních řádech pracoven. S nimi jsou účastníci seznamováni na začátku docházky do kroužků, o této skutečnosti jsou prováděny zápisy v denících činnosti ZÚ. Vedoucí kroužků stálým dohledem a přátelským přístupem zajišťují bezpečné a vlídné prostředí pro vzdělávání. Individuální podporu účastníkům poskytují dle potřeby. Ke zdolávání mimořádných událostí byl realizován nácvik evakuace hravou formou v rámci spaní v budově zařízení. Vyhledáváním a vyhodnocováním rizik vztahujících se k bezpečnosti účastníků a přijímáním opatření SVČ vytváří předpoklady pro bezpečné podmínky pro zájmové vzdělávání.

SVČ hospodaří s finančními prostředky ze státního rozpočtu a od zřizovatele. Dalšími zdroji jsou výnosy z úplaty za ZÚ a finanční prostředky získané z doplňkové činnosti. Ostatní zdroje tvoří čerpání finančních prostředků z dotačního fondu Libereckého kraje na projekt „Zlepšení podmínek pro práci s nadanými dětmi v SVČ Mozaika“, z projektu ESF „Dobrovolníci“ a dary právnických osob. S finančními prostředky zařízení hospodaří tak, aby zajišťovalo vhodné podmínky pro zdárný průběh a dobré výsledky své činnosti.

Hodnocení průběhu vzdělávání

K přijetí ke vzdělávání dochází na základě přihlášky do konkrétního ZÚ. Počet účastníků v jednotlivých kroužcích závisí na jeho zaměření a je volen tak, aby byl zajištěn maximální individuální přístup a bezpečnost práce. V případě volného místa mohou účastníci nastoupit i během školního roku. Nabídka ZÚ je široká, jejich otevření záleží na poptávce účastníků. V případě vyššího zájmu o určitý kroužek se snaží SVČ zajistit otevření více ZÚ stejného zaměření. Úplata za pravidelnou činnost je stanovena dle náročnosti na vybavení a provoz jednotlivých kroužků.

Obsah zájmového vzdělávání je velmi obsažný a rozmanitý. Nabízí vzdělávání již dětem předškolního věku formou klubu rodičů s dětmi. Pozitivní je i práce s dospělými účastníky. S místními školami zařízení pořádá sportovní akce a projektové dny. Hojně je využívána pravidelná zájmová činnost. Rozvíjí mnoho klíčových kompetencí (pohybové, pracovní a technické dovednosti, estetické, výtvarné, hudební, přírodovědné, komunikativní apod.). Příležitostná činnost výchovná, vzdělávací, sportovní a zájmová je realizována zejména akcemi pro veřejnost a účastníky ZÚ. Spontánní činnost zahrnuje průběžné aktivity pro neorganizované účastníky s volným vstupem do zařízení, herny nebo na zahradu. Velkým přínosem je rozsáhlá nabídka táborové činnosti i pro širokou veřejnost formou táborů pobytových, odborně zaměřených na určitý typ vzdělávání nebo příměstských, konajících se i v době vedlejších prázdnin. Individuální činnost probíhá formou práce s nadanými účastníky při konzultacích nebo řešení tematických úkolů.

Nabízené vzdělávání zahrnuje aktivity výtvarné, rukodělné, sportovní, taneční, hudební, technické, přírodovědné a výukové. Délka a časový plán vzdělávání je dán jeho formou, nabídka je stanovena v přehledu pravidelných zájmových útvarů na daný školní rok uvedeného na webových stránkách zařízení.

SVČ poskytuje například hlídání dětí místních pěstounů. Žáci se speciálními potřebami z místní školy pravidelně dochází do zařízení a věnují se rukodělné práci. Taneční kroužek absolvuje svá vystoupení na plesích. Ke každoročním akcím patří např. „Probouzení skřítků“, „Drakiáda“, „Čarodějnice“ aj. K pravidelným aktivitám pořádání šachových turnajů, dílniček pro děti, vánočních turnajů, výstav výrobků účastníků nebo pořádání dálkového pochodu Ještěd – Kozákov, připadajícího na osmého května.

Sledované aktivity v zájmových útvarech probíhaly ve vlastních prostorách dle harmonogramu. Vhodně volená činnost byla naplánovaná v návaznosti na předcházející schůzky. Účelně byly využity pomůcky. Vedoucí přistupovali ke své práci odpovědně. S účastníky vzdělávání komunikovali přátelským způsobem. Vhodně je motivovali. Ohled na jejich specifické potřeby byl samozřejmostí. V případě potřeby poskytli individuální pomoc.

Účastníci se aktivně zapojovali, projevíli samostatnost volby postupu práce, nápaditost, schopnost spolupráce, zaujatost a trpělivost při plnění zvoleného úkolu. Přirozeně komunikovali, dodržovali stanovená pravidla. Vzájemný respekt s vedoucím kroužku byl viditelný. Volené metody a formy podporovaly pozitivní sebepojetí a sebevědomí účastníků, rozvíjely jejich kreativitu a nadání.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Velmi široká nabídka ZÚ má výrazný vliv na zájem o docházku do zařízení. Největší zájem je o kroužky automodelářů, keramiky a sportovního charakteru. Stálý zájem o docházku do kroužků kladně ovlivňuje také odborný a obětavý přístup k jejich vedení.

K ukončení celoroční práce ZÚ se schází účastníci, zákonní zástupci, pozvání přijímají i školy. Tato akce nese název Mozaikiáda.

Díky docházce na bázi dobrovolnosti, přiměřenému počtu účastníků a menšímu časovému úseku vlastního vzdělávání SVČ nemusí řešit žádné případy patologického chování. Výsledný efekt práce účastníků je zřejmý například z výstavek prací nebo výsledků soutěží. Z řady dosažených úspěchů je příkladem postup do celostátního kola například účastníků kroužku automodelářů nebo včelařů. Účast v celostátní soutěži břišních tanečnic, pravidelná účast v různých soutěžích na úrovni okresu i kraje. Výsledky úspěšných umístění jsou viditelné i v prostorách SVČ.

Zdařilá spolupráce se zákonnými zástupci se projevuje i jejich častou pomocí při větších akcích pro veřejnost. K dlouholetým a každoročním akcím patří například velikonoční šachový turnaj (letos 24. ročník), vánoční turnaj (3. ročník), lyžařský kurz o jarních prázdninách, rodinná akce „Hledání pokladů“, včelařské soutěže, konání dálkového pochodu bylo již v pořadí 43. (pátý ročník pořádá přímo SVČ). Tradiční zvyky připomíná celoměstská akce „Masopust“. „Cena Vévody z Edinburghu“ podněcuje děti a mládež k pravidelné činnosti po celý rok s cílem osobního rozvoje. Pomoc zákonným zástupcům se projevuje zřízením „Klubu“ pro účastníky v programu „Podpory rodičů při zaměstnání prostřednictvím klubu a příměstských táborů.“

Prospěšná a podporující je spolupráce se zřizovatelem i na veřejných akcích, s místními školami při pořádání společných akcí různého zaměření nebo možností náboru zájemců o zájmové vzdělávání. Červený kříž se podílí na proškolení první pomoci a vhodnými akcemi na táborech. Důležitá je součinnost se všemi domy dětí a mládeže libereckého kraje. V kooperaci s místní knihovnou pořádá SVČ „Noc s Andersenem“ v rámci rozvoje čtenářské gramotnosti u dětí. Sociální složku vzdělávání určitě podporuje pravidelná docházka do domu seniorů s pečovatelskou službou a zároveň nabídka kurzů manuální tvořivosti pro seniory. Kladem je i spolupráce se školními družinami a dobrovolná účast v projektu zahrnujícího pravidelné návštěvy nemocnic (programy, pomoc, předčítání ...)

ZÚ sportovního charakteru podporují u účastníků rozvoj fyzické kondice, zodpovědnost za své chování a rozvoj týmové kooperace. Rukodělné práce přináší osvojení různorodých výrobních technik, výtvarné a estetické cítění a práci s různým materiálem. Divadelní a hudební kroužky rozvíjí talent účastníků a podporují jejich samostatnost a sebevědomí při různých vystoupeních. ZÚ současně podporují způsobilost práce ve skupině, ohleduplnost, schopnost hodnocení své práce a odpovědnost za její výsledky.

Výuka v zájmových útvech podněcuje k učení plnění povinností, trpělivosti, zodpovědnosti a spolupráci v kolektivu. Viditelné dovednosti účastníků i jejich zájem o pravidelnou a dlouholetou docházku do kroužků je dokladem prospěšnosti práce SVČ a zdařilého plnění stanovených cílů. Osobní přístup vedení k plánování a organizování práce, stálé hledání možností k zlepšení kvality všech aspektů důležitých pro zájmové vzdělávání a viditelná úspěšnost vzdělávání účastníků je známkou zdařilého vedení.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Za působení stávající ředitelky od roku 2008 se zdařilo zlepšit kvalitu vnitřních prostor a vytvořit funkční podmínky pro širší nabídku zájmových útvarů. Zlepšilo se materiální vybavení. Daří se díky zateplení budovy a výměně oken šetřit energii. Došlo k úpravě venkovních prostor pro možnost využití na různorodé akce. V posledním roce vybudované venkovní zázemí pro polytechnickou výchovu je využito i jako základna

pro příměstské tábory. Dlouhá léta se daří udržet poměrně stálý okruh externistů. Přínosem je mezinárodní spolupráce formou dobrovolníků působících v SVC. V únoru letošního roku byl otevřen klub zaměřený na podporu zaměstnanosti rodičů.

Silné stránky

- Využití evropských grantů a dobrovolníků přes projekty Domu zahraničních služeb.
- Široká nabídka dětských vícedenních táborů.
- Časté pořádání velkých akcí pro širokou veřejnost.
- Nabídka zájmové činnosti od útlého věku účastníků až po dospělé.

Slabé stránky

- Nedostatečné skladovací prostory pro pracovní materiál jednotlivých zájmových útvarů.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Snažit se vyřešit bezpečné skladovací prostory prozatím ve stávajících podmínkách. Postupně ve spolupráci se zřizovatelem hledat řešení zlepšení prostorových podmínek.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 21. 9. 2015, s účinností od 1. 1. 2016
2. Informace o právnické osobě z výpisu z rejstříku škol a školských zařízení <https://profa.uiv.cz/rejskol/> ze dne 27. 4. 2018
3. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitelky Domu dětí a mládeže Mozaika, ze dne 19. 6. 2013 s účinností od 1. 8. 2013 na dobu určitou 6 let
4. Přehled zájmových útvarů na rok 2017/2018
5. Deníky zájmových útvarů ve školním roce 2017/2018
6. Celkový přehled dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
7. Výroční zpráva 2016/2017 ze dne 17. 10. 2017
8. Přihlášky do zájmových útvarů na školní rok 2017/2018
9. Školní vzdělávací program ze dne 3. 9. 2017
10. DDM Mozaika – místo nezbytné pro občany Železného Brodu z března 2014
11. Následující čtyři roky v DDM Mozaika z března 2015
12. Vnitřní řád s účinností od 1. 9. 2017
13. Provozní řády pracoven ze dne na školní rok 2017/2018
14. Doklady o nejvyšším dosaženém vzdělání pedagogických pracovníků na školní rok 2017/2018 – 4 interní pracovníci
15. Doklady o získání požadované odborné kvalifikace - 17 externistů
16. Dokumentace k hodnocení BOZ a PO
17. Dokumentace k hodnocení finančních podmínek

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Blanka Hornová, školní inspektorka

Mgr. Blanka Hornová v. r.

Bc. Ivana Kolářová, kontrolní pracovnice

Bc. Ivana Kolářová v. r.

Mgr. Yveta Svobodová, přizvaná osoba

Mgr. Yveta Svobodová v. r.

V Liberci 24. 5. 2018

Datum a podpis ředitelky školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Eva Rydvalová, DiS, ředitelka školy

Eva Rydvalová, DiS, v. r.

V Železném Brodě 30. 5. 2018